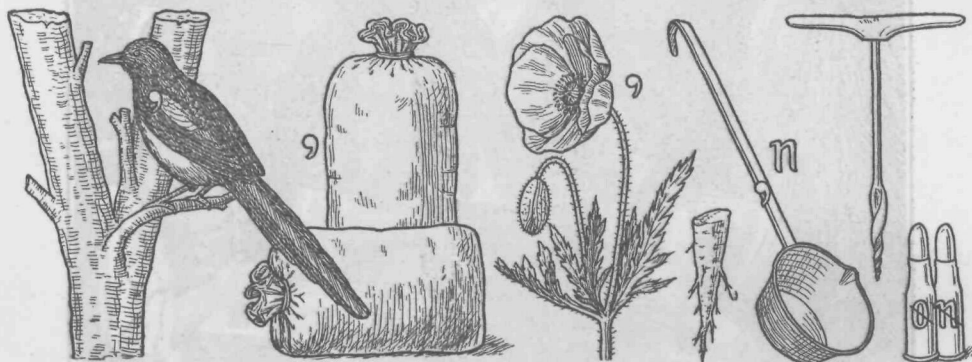

Zastavica v podobah.

Priobčil *Fr. Rojec.*

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

V slovo.

Zmerno.

Besede zložil *E. Gangl.*

Uglasbil *Jo. Kiferle.*

mf *f*

Z Bo-gom, lju-be ptič-ke mo-je! Nas o-stav-lja-te se-
Naj se dvig-ne du-ša mo-ja z va-mi v si-nje da-lje

mf *f*

daj: Hlad-ne sa-pi-ce pih-lja-jo, vam cve-te na ju-gu raj!
zdaj, da se v sr-cu mi raz-gr-ne zla-to-zor-ni, več-ni raj!

Kako dolgo žive živali.

Domače živali žive vobče dlje kakor pa njihove divje sorodnice. Pes živi do 20 let, volk ne živi toliko časa, lisica pa samo 15 let, seveda — ako pogineta ta dva pasja sorodnika naravne smrti. Mačka dočaka starost 15 let. Prašiči doživijo celo 40 let; vendar sta meso in slanina starih prašičev trda in neokusna. Srednja največja starost konja znaša 26 do 27 let, čeravno je neko kljuse dočakalo starost 62 let. Domači zajec živi 7, divji zajec pa 8 let, seveda — ako ga ne ustrelj lovec ali pa se sam ne ujame v zanjko. Navzlic vsi živalnosti in previdnosti pogine veverica že v sedmem letu, a krotka kamela živi jako dolgo — večkrat celo 100 let. Medved konča svoje življenje že z 20 letom, lev živi pa dlje, tudi do 70 let. Slon je pa, ako ne kralj, vendar očaj med živalmi ter dočaka povprečno starost 100 let, pa tudi celo do 400 let. Debela koža pa ne zavaruje vedno dolgega življenja. Nosorog, ki na njegovi koži odleti puškina krogla, pogine navadno z 22 letom.

Biseri cesarice Elizabete.

Pokojna avstrijska cesarica Elizabeta je imela krasne bisere, ki so pa sčasoma izgubili svoj blesk. A ta prvotni blesk morejo zopet dobiti, ako leže več časa v morskovi vodi. Sedaj so shranjeni v kletki, ki je globoko pogreznjena v Atlantskem oceanu, v kraju, ki vedo zanj le dve ali tri osebe. Ko so jih pogreznili v morje, so rekli, da jih bo treba 30 let hraniti v morju, preden se jim vrne prvotni blesk.

Koliko bi veljal vozni listek III. razreda od zemlje do solnca.

Neki Američan, ki gotovo nima skrbi za vsakdanji kruh, je izračunal, da bi veljala vožnja v III. razredu po železnici — ako bi se seveda dala napraviti — od zemlje do solnca ravno 930.000 dolarjev (1 dolar = 4,93½ K). Po hitrosti 60 km v eni uri bi potovali do solnca 2,500.000 ur, t. j. 104.163 dni ali 285 in pol leta.

Z volkovi je tulil.

Neko zimo — dolgo je že tega — je služil pri Kodretu v Rebri hlapec Jeronec. Hiša stoji na samoti, globoko pod njo šumi voda, vaeča se med skalovjem hrupno naprej. Nasprotni breg je prav tako strm in zaraditega soteska med obema tako ozka, da bi se lahko z ene na drugo stran pogovarjala za silo dva človeka. No, nasprotni breg je odsojen in porastel z gozdom. Pozimi so tam tulili volkovi, dočim je bilo pri Kodretu vse mirno in varno. Nato se je menda neki večer zanašal tudi

Jeronec. Z gospodarjem sta bila namreč pravkar prevrtala novo pesto (srednji del kolesa) za voz, in hlapec je pesto nastavil na usta in zatrobil — prav tako kakor so tulili volkovi na nasprotnem bregu. Gospodar ga svari, češ, da ni dobro klicati volka. Toda Jeronec je bil prepričan, da zveri ne morejo preko vode in je nadalje oponašal volkove, a kmalu je odmevalo tulenje volkov pri vodi, kmalu preko vode in prekmalu pred Kodretovim pragom. Kodre je dejal mirno: „Z volkovi si tulil, pa bodi še poslej njih gost. Jaz grem v svišli. Lahko noč!“

Milo je prosil Jeronec, naj mu gospodar pomaga odgnati volkove. Znosil je za vrata vso hišno opravo, pripravil sekiro in koso, in mrzel pot ga je oblival. Gospodar mu je dejal jutraj: „Ne kliči volka, kadar ni potreba!“

Zamorci v Združenih državah.

V Združenih državah v Ameriki je 9,204.631 zamorcev, 77 odstotkov je poljskih delavcev, 21.000 je tesarjev, 20.000 brivcev, ravno toliko zdravnikov, 16.000 pridigarjev, 15.000 zidarjev, 12.000 izdelovalcev ženskih oblek, 10.000 strojevodij in kurjačev, 5000 črevljarjev, 4000 muzikov, 2000 igralcev in 1000 odvetnikov.

Naše podnebje se izpreminja.

Vsakah 21.000 let se izvrši ta izprememba. Zemlja je bila v najmrzlejšem podnebjju pred 11.000 leti, v najgorkejšem pa l. 1250. po Kristusu. Od leta 1757. se je povprečna letna toplina znižala za kake tri ali štiri stopinje. Živ dokaz za to imamo v deželah, ki so bile pred več stoletji še primeroma obljudene in tople, a so sedaj gole ledene puščave kakor je n. pr. Grenlandija.

Obema se je preobrnilo.

Kragulj je zgrabil mačka in ga odnesel izpred hiše visoko v zrak. Neusmiljeno so mačka tiščali ostri kremplji, in glasno je tožila žrtev roparske požrešnosti: brnav — brnav — brav! Kremplji so se zaželi v kožo in meso, in kragulj se je dvigal višje in višje. Iz nedozirne višočine je mislil namreč mačka izpustiti na tla, da bi se ubil, ker v pošten boj se z mačkom ne upa niti kragulj. Maček spozna zavratno namero sovražnikovo in se izkuša s poslednjo močjo rešiti kraguljevih krempljev, če gre tudi še nekaj mehke dlake v zrak. Kragulj je pa mislil, da je maček že onemogel ali celo samo še malo živ. V tej višočini se ni nadejal tolikega odpora in celo proroške modrosti: brnav, brniv — se bo preobrnilo, brnilo, brna-av, brniv!

Kragulj jame omagovati. Tako visoko se ni dvignil še nikoli. Krili sta mu pešali,

krempļi tudi niso mogli več tako trdo držati mačka. Ta se zasuče in nagne kragulja na stran, da se je z eno perutnico komaj vzdrževal v zraku. Tedaj pa mačji krempļi v oči, vrat in prsa, da so pernati kosmiči napravili kar črn oblak v ozračju. Kragulj je oslepel na eno oko, drugo je imel ranjeno, da ni videl ničesar in se ne hote spuščal na zemljo, kolikor mu je dovolil maček.

„Ali nisem rekel,“ pravi slednjč mačja dlaka, „da se bo preobrnilo? Sedaj sem jaz na vrhu, prej si bil ti. Na tleh sva. Izpusti me, da se odpočijem ali ti pa razparam prsi in izkopljem hudo srce, pa brzo!“

Kragulj se ni mogel braniti; vdal se je in potožil:

„Kaj takega se mi še ni pripetilo.“

„Meni tudi ne!“ se zasmjeje izpod varnega grma maček ter vošči lačnemu sovražniku dobro slast! Potem zbeži domov.

Poslej kragulj več ne odnese mačka
Ivo.

Rastlina, ki najhitreje raste.

Rastlina, ki najhitreje raste, je neka vrsta fižola, imenovana kudzu. Raste v tropičnih deželah. Ta rastlina zraste v treh mesecih 30 m visoko.

Največja cvetica na svetu.

Največja cvetica na svetu je baje takoimenovana „bolo“, ki raste na filipinskem otoku Mindau. Ima pet cvetnih listov. Vsak je širok en meter. Dobili pa so tudi že cvet, ki je tehtal približno 10 kg. Ta cvetica raste na najvišjih gričih otoka kakih 800 m nad morjem.

Ogromna goba.

V Schwarzauu je našel neki krojač gobo, ki je tehtala 2 kg 900 g in ni strupena. Gobo so poslali v prirodoslovni muzej.

Kje pade največ dežja.

Največ dežja pade v Debundži v Kamerunu, in sicer 14 m in 133 mm, v Kerapunji v Indiji ga pade povprečno 11 m in 225 mm na leto. V Parizu in okolici pa ga pade na leto samo od 320 do 378 mm. Sodijo, da imajo največ dežja oni kraji, ki leže blizu visokih gor ali toplega morja.

Največ njiv.

Največ njiv v Evropi imajo Nemčija, Francoska, Belgija in Italija, največ pašnikov in travnikov pa Angleška.

Zdravljenje ozebline.

V najnovejšem času zdravijo nekateri zdravniki ozeblino tako, da polagajo nanjo s špiritom napojene, večkrat skupaj zložene tenčice. Vrhu teh povijajo kako tvarino, ki ne prepušča mokrote (n. pr. gutaperčo), čez vse pa napravijo dobro obvezo. To ponove trikrat do petkrat, potem pa izgine ozeblina. Nekateri zdravniki priporočajo, da je dobro ozeble roke ali noge držati kakih 10 minut v vodi, ki je gorka 32 do 35 stopinj. Tudi to prežene ozeblino.

Vrednost dragega kamenja.

Vrednost vsega dragega kamenja na vsem svetu cenijo na 2160 milijonov K. V Južni Afriki je toliko dragega kamenja kakor po vseh drugih delih sveta.

Pes — rešitelj.

V Meklenburgu na Nemškem je zbudil nekega tvorničarja njegov pes s praskanjem po vratih njegove spalnice. Ko je tvorničar vstal, je videl, da gori v sobi, ki je tik spalnice. Brž je pogasil ogenj in preprečil nesrečo.

Rešitev besedne uganke v deseti številki.

Misel.

Prav so jo rešili: Srečko Ferjančič in Leopold Armič, realca v Ljubljani; Roman Vene, učenec v Il. Bistrici; Lavoslava, Sandra in Vida Samsa v Il. Bistrici.

